

Innst. O. nr. 71

(2002-2003)

Innstilling til Odelstinget fra justiskomiteen

Ot.prp. nr. 21 (2002-2003)

Innstilling fra justiskomiteen om lov om endringer i aksjelovgivningen m.m.

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen fremmer Justisdepartementet forslag om enkelte endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven. Det foreslås også å rette en utilsikket feil i panteloven.

Forslagene om endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven gjelder for det første adgangen til å opprette såkalte konsernkontoordninger i konserner med et norsk datterselskap og et utenlandsk morselskap. Etter gjeldende lov er det dels ulovlig, dels uklart, om et norsk datterselskap med et utenlandsk morselskap kan delta i en slik kontoordning. Etter lovforslaget vil det bli adgang for et norsk datterselskap til å delta i en konsernkontoordning selv om morselskapet er utenlandsk. En forutsetning er at midlene på kontiene bare brukes i forbindelse med konsernets virksomhet.

Det foreslås også en endring av aksjeloven og allmennaksjeloven om fusjon mellom morselskap og heleid datterselskap. Endringen innebærer at det ikke vil være nødvendig å sende ut forskjellige regnskapsdokumenter for de fusjonerende selskapene til samtlige aksjeeiere. I stedet kan dokumentene legges ut til ettersyn for aksjeeierne på selskapets kontor, og aksjeeierne skal i så fall underrettes om at de kan kreve å få dokumentene tilsendt vederlagsfritt.

Det foreslås videre å oppheve aksjeloven og allmennaksjeloven § 13-1 annet ledd om omdanning hvis et selskap skal endre selskapsform i forbindelse med en fusjon.

Det foreslås en endring av aksjeloven og allmennaksjeloven § 12-2 annet ledd om kapitalnedsetting, slik at det åpnes for at beregningen av selskapets egenkapital kan baseres på en mellombalanse. Forslaget har betydning for adgangen til å treffe beslutning om kapitalnedsetting fra årsskiftet og frem til det er fastsatt årsregnskap for forrige regnskapsår. Endringsforslaget får betydning også ved fisjon.

Det foreslås dessuten en ny bestemmelse om pantsettelse av aksjer i allmennaksjeselskaper, og som følge av dette noen mindre endringer i et par andre bestemmelser i allmennaksjeloven.

I Ot.prp. nr. 23 (1996-1997) Om lov om aksjeselskaper (aksjeloven) og lov om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) vurderte Justisdepartementet Aksjelovutvalgets forslag om adgang for det offentlige til å gi pålegg og fastsette tvangsmulkt ved overtredelser av aksjelovene (opprettelse av et "aksjetilsyn"). I proposisjonen ble det uttalt at departementet ville komme tilbake til saken. Spørsmålet om opprettelse av en slik tilsynsmyndighet er ikke et tema i denne proposisjonen, men Regjeringen tar i løpet av 2003 sikte på å avklare om det bør fremmes et forslag om dette.

Forslagene om enkelte endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven ble sendt på høring i mars 2002.

1.2 Konsernkontoordninger i konserner med utenlandsk morselskap

Aksjeloven og allmennaksjeloven begrenser adgangen for et selskap til å gi kreditt til eller stille sikkerhet til fordel for selskapets aksjeeiere og deres nærstående. For selskaper i samme konsern (morselskapet og andre datterselskaper) gjelder disse begrensningene likevel ikke. Definisjonen av konsern i de to lovene innebærer imidlertid at hvis morselskapet er utenlandsk, gjelder konsernunntaket bare hvis

morselskapet hører hjemme i en stat som er part i EØS-avtalen, og er undergitt lovgivning som tilsvarende de norske lånebegrensingsreglene. For et annet datterselskap av et slikt utenlandsk morselskap gjelder unntaket hvis datterselskapet hører hjemme i en EØS-stat og er underlagt slik lovgivning. Bakgrunnen for at aksjeloven og allmennaksjeloven begrenser adgangen til å yte kreditt til eller stille sikkerhet til fordel for utenlandske konsernselskaper fremgår av Ot.prp. nr. 65 (1998-1999). I proposisjonen legges det avgjørende vekt på faren for omgørelser av de norske lånereglene.

I høringsbrevet ble det foreslått en endring av aksjeloven og allmennaksjeloven for å åpne for konsernkontoordninger i konserner med utenlandske morselskaper. Bakgrunnen for dette forslaget var henvendelser fra Finansnærings Hovedorganisasjon, Næringslivets Hovedorganisasjon og Sparebankforeningen i Norge. Forslaget gikk ut på at lånebegrensingsreglene ikke skulle være til hinder for at et datterselskap sammen med andre selskaper i konsernet deltar i en konsernkontoordning, der det etter avtale med en finansinstitusjon om opprettelse av en slik kontoordning er fastsatt at midler på kontiene bare kan brukes i forbindelse med konsernets drift. Det ble også foreslått en forskriftshjemmel med adgang til å gi regler om hva som skal anses som en konsernkontoordning, og med adgang til å stille nærmere krav til avtalen.

Forslaget støttes av de fleste høringsinstansene.

Som foreslått i høringsbrevet, går departementet inn for at aksjeloven og allmennaksjeloven § 8-7, jf. § 1-4, endres slik at det vil bli adgang til å opprette konsernkontoordninger også i konserner med utenlandsk morselskap. Hensynet til en fornuftig og forretningsmessig bruk av konsernets samlede kapital taler for en slik endring. Departementet viser også til støtten forslaget har fått under høringen.

Forslaget i høringsbrevet omfattet bare den form for konsernkontoordninger hvor kontoordningen er etablert etter avtale med en finansinstitusjon. Som påpekt i høringsrunden, er det imidlertid også praktisk at selskapene etablerer interne konsernkontoordninger, det vil si at konsernet nærmest er sin egen bank. Forslaget åpnet ikke for noen større adgang til å etablere slike konsernkontoordninger i konserner hvor morselskapet er utenlandsk. Departementet har under en viss tvil kommet til at forslaget bør utvides til å omfatte også slike ordninger. Med en slik utvidelse av bestemmelsen kan man ikke oppnå den sikkerhet det ligger i at konsernet er forpliktet overfor en utenforstående til ikke å utdele midlene videre til eierne bak konsernet. På den annen side er departementet noe i tvil om i hvilken grad morselskapet og dets eiere vil respektere en slik avtaleforpliktelse, særlig hvis man først har til hensikt å tappe konsernet. Det

er også usikkert i hvilken grad finansinstitusjonen vil forfølge et eventuelt avtalebrudd. Særlig gjelder dette kanskje utenlandske finansinstitusjoner som står i en fjern tilknytning til norsk rett. Departementet har derfor kommet til at regelen i stedet bør ta utgangspunkt i datterselskapet og datterselskapets styres ansvar for å påse at datterselskapet opptrer i samsvar med norsk lov. Departementet foreslår en bestemmelse om at lånebegrensingsreglene ikke er til hinder for at datterselskapet deltar i en konsernkontoordning, forutsatt at midlene på kontiene bare brukes i forbindelse med konsernets virksomhet.

Med den utformingen av bestemmelsen som er foreslått ovenfor, ser departementet heller ikke tilstrekkelige grunner til å begrense den til bare å gjelde konserner hvor morselskapet er hjemmehørende i en EØS-stat, slik det var foreslått i høringsbrevet.

1.3 Utsendelse av årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning ved fusjon mellom morselskap og heleid datterselskap

Allmennaksjeloven gir regler om en forenklet fremgangsmåte for fusjon når et heleid datterselskap skal innfusjoneres i morselskapet. I slike tilfeller kan fusjonen vedtas av selskapenes styrer, og også ellers gjelder det enklere saksbehandlingsregler enn ved ordinære fusjoner.

I høringsbrevet ble det foreslått en endring av allmennaksjeloven slik at det vil være tilstrekkelig at datterselskapets og morselskapets årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for de siste tre regnskapsår gjøres tilgjengelig for aksjeeierne på selskapets kontor - i stedet for at de skal sendes til samtlige aksjeeiere som etter dagens regler. Det samme ble foreslått for mellombalansene. I samsvar med direktivet ble det foreslått at aksjeeierne i så fall skal underrettes skriftlig om at dokumentene er tilgjengelige på den nevnte måten, og at de kan kreve å få dem tilsendt vederlagsfritt. I høringsbrevet ble det også reist spørsmål om en alternativ løsning til forslaget om en generell adgang til å holde dokumentene tilgjengelige på selskapets kontor. Departementet ba om høringsinstansenes syn på om det likevel burde gjelde en plikt til å sende datterselskapets årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for siste regnskapsår, samt i tilfelle datterselskapets mellombalanse, til alle aksjeeiere i morselskapet. Høringsbrevet foreslo ingen endring av den tilsvarende bestemmelsen i aksjeloven.

Samtlige av de høringsinstansene som uttaler seg, støtter forslaget om en endring av allmennaksjeloven, slik at det vil være tilstrekkelig at selskapenes årsregnskaper, årsberetninger og revisjonsberetninger, samt i tilfelle mellombalansene, holdes tilgjengelige for aksjeeierne på selskapets kontor. Flere hø-

ringsinstanser uttaler at aksjeloven bør endres på samme måte som den foreslåtte endringen i allmennaksjeloven.

Departementet går inn for å endre allmennaksjeloven § 13-24 annet ledd nr. 3 i samsvar med det som var foreslått i høringsbrevet. Departementet legger vekt på den klare støtten forslaget har fått under høringen.

I høringsbrevet var det ikke foreslått noen endring av aksjeloven § 13-23, tilsvarende den foreslåtte endringen av allmennaksjeloven § 13-24. Begrunnelsen var at bestemmelsen i aksjeloven omfatter færre dokumenter, og at aksjeselskaper i all hovedsak har et langt mindre antall aksjeeiere enn allmennaksjeselskaper. Samtlige av de høringsinstanser som har uttalt seg om spørsmålet, har imidlertid gått inn for en endring av aksjelovens bestemmelse i samsvar med det som er foreslått i allmennaksjeloven. Selv om behovet for en endring ikke er like stort etter aksjeloven som etter allmennaksjeloven, er departementet enig i det som er anført under høringen, om at det neppe er noen grunn til å ha strengere regler i aksjeloven på dette punktet enn det som er foreslått for allmennaksjeloven. Departementet foreslår etter dette en endring av aksjeloven § 13-23 annet ledd nr. 3 tilsvarende den foreslåtte endringen av allmennaksjeloven § 13-24.

1.4 Krav om omdanning i forbindelse med fusjon

Aksjeloven bestemmer at hvis fusjonen innebærer at et aksjeselskap skal omdannes til allmennaksjeselskap, suppleres reglene i kapittel 13 med reglene om omdanning i kapittel 15 (omdanning fra aksjeselskap til allmennaksjeselskap). På samme måte følger det av allmennaksjeloven at hvis fusjonen innebærer at et aksjeselskap skal omdannes til et allmennaksjeselskap, gjelder aksjeloven kapittel 15 i tillegg til allmennaksjeloven kapittel 13. Skal et allmennaksjeselskap omdannes til et aksjeselskap, suppleres fusjonsreglene med reglene i allmennaksjeloven kapittel 15 om omdanning fra allmennaksjeselskap til aksjeselskap.

I høringsbrevet ble det foreslått å oppheve aksjeloven § 13-1 annet ledd og allmennaksjeloven § 13-1 annet ledd. Bakgrunnen var at det er vanskelig å finne noen fornuftig begrunnelse for kravene i de to bestemmelsene.

Forslaget støttes av de høringsinstanser som uttaler seg om spørsmålet.

Som foreslått i høringsbrevet, går departementet inn for en opphevelse av aksjeloven § 13-1 annet ledd og allmennaksjeloven § 13-1 annet ledd.

1.5 Kravet om redegjørelse for fusjonsplanen i det overdragende selskapet etter aksjeloven § 13-10

En beslutning om fusjon mellom to eller flere aksjeselskaper treffes ved at generalforsamlingene i de fusjonerende selskapene godkjenner en fusjonsplan, som er utarbeidet av selskapenes styrer. Aksjeloven stiller nærmere krav til fusjonsplanens innhold og andre saksdokumenter som skal utarbeides i forbindelse med fusjonen. Dokumentene skal sendes hver enkelt aksjeeier senest to uker før generalforsamlingen skal behandle fusjonsplanen. Det følger av aksjeloven at styret i hvert av de fusjonerende selskapene skal sørge for at det utarbeides en redegjørelse for fusjonsplanen. For det overtagende selskapet innebærer fusjonen at det foretas et tingsinnskudd i dette selskapet, og det er da naturlig at reglene om redegjørelse for slike innskudd i forbindelse med kapitalforhøyelse eller stiftelse gjelder tilsvarende. For det overdragende selskapet kan det virke noe mer usikkert hva henvisningen i § 13-10 annet punktum til §§ 2-6 og 10-2 innebærer.

Allmennaksjeloven § 13-10 har en noe annen regulering av kravene til redegjørelsens innhold. Det skal for begge selskapene redegjøres for fremgangsmåten for fastsettelsen av vederlaget, om det har vært særlige vanskeligheter ved fastsettelsen av vederlaget, og om vederlaget til aksjeeierne er rimelig og saklig begrunnet.

I høringsbrevet ble det foreslått å gi aksjeloven § 13-10 en tilsvarende utforming som allmennaksjeloven § 13-10.

Det er en viss uenighet mellom høringsinstansene om forslaget. Nærings- og handelsdepartementet ber Justisdepartementet vurdere om den foreslåtte bestemmelsen i aksjeloven kan forenkles i forhold til kravene etter allmennaksjeloven § 13-10.

Departementet går inn for en endring av aksjeloven § 13-10 i samsvar med forslaget i høringsbrevet, slik at bestemmelsen utformes på samme måte som den tilsvarende bestemmelsen i allmennaksjeloven § 13-10. Som det ble gitt uttrykk for i høringsbrevet, er allmennaksjelovens bestemmelse bedre tilpasset aksjeeiernes behov for informasjon om beregningen av vederlaget. For aksjeeierne er det gjerne vederlaget som er av størst interesse ved fusjonen. En endring av aksjeloven § 13-10, slik at den gis en tilsvarende utforming som allmennaksjeloven § 13-10, innebærer for det første at aksjeeierne får et bedre grunnlag for å vurdere rimeligheten av vederlaget når de skal ta stilling til fusjonsplanen. For det annet innebærer en slik endring en betydelig klargjøring av kravene til redegjørelsens innhold. Videre vil kravene til redegjørelsens innhold bli mer treffende i forhold til behovet enn det som er tilfellet slik bestemmelsen nå er utformet. Etter departementets vurde-

ring bør dette medføre at det blir enklere å utforme en redegjørelse for fusjonsplanen enn etter nåværende lov, i hvert fall når det gjelder det overdragende selskapet. Departementet foreslår likevel ikke at aksjeloven § 13-10 fullt ut skal utformes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelse. Etter allmennaksjeloven § 13-10 kreves det at redegjørelsen skal utarbeides av såkalte uavhengige sakkyndige. I aksjeloven mener departementet at det bør være tilstrekkelig at redegjørelsen utarbeides av styret, men med et krav om at den skal bekreftes av en registrert eller statsautorisert revisor.

Som følge av forslaget om en endring av aksjeloven § 13-10, foreslår departementet også en endring av aksjeloven § 13-9. Departementet foreslår at kravet om at rapporten skal redegjøre for de hovedsynspunkter som ligger til grunn for fastsettelsen av vederlaget, tas ut. Når det stilles krav om en egen redegjørelse som skal fokusere på vederlaget og rimeligheten av dette, mener departementet at det er unødvendig at rapporten etter § 13-9 også skal omhandle dette spørsmålet. Dette forslaget er nytt i forhold til i høringsbrevet.

1.6 Adgangen til å beslutte kapitalnedsetting og fisjon før det er fastsatt årsregnskap for forrige regnskapsår mv.

Aksjeloven og allmennaksjeloven bestemmer at en beslutning om kapitalnedsetting ikke kan gjelde større beløp enn at det etter nedsettingen er full dekning for den gjenværende aksjekapitalen og selskapets bundne egenkapital for øvrig. Ved beregningen skal balansen "for siste regnskapsår" legges til grunn. Justisdepartementets lovavdeling har i en tolkningsuttalelse antatt at henvisningen til balansen for siste regnskapsår innebærer at det ikke er adgang til å foreta kapitalnedsetting før det er fastsatt balanse for det forrige regnskapsåret. I år 2002 var det dermed ikke adgang til å treffe slik beslutning om kapitalnedsetting på grunnlag av årsregnskapet for 2000. Selskapet måtte vente til det var fastsatt balanse for 2001. Fristen for å fastsette årsregnskapet og årsberetningen løper ut først seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår. Dette betyr at det kan være flere måneder i begynnelsen av hvert år hvor det ikke er adgang for selskapet til å treffe beslutning om kapitalnedsetting.

Justisdepartementet har mottatt flere henvendelser hvor det er gitt uttrykk for at det er upraktisk og lite rimelig at selskapene ikke skal kunne foreta visse former for kapitalnedsetting og fisjon før det er fastsatt årsregnskap for det forrige regnskapsåret.

Departementet foreslår på denne bakgrunn en endring av reglene. Endringsforslaget har ikke vært på høring. Men siden det dreier seg om en lovendring som vil gi selskapene større handlefrihet og fleksibi-

litet, samtidig som at det neppe vil være noen som blir berørt negativt av forslaget, anser departementet det som unødvendig med høringsbehandling. Departementet ser det også som svært hensiktsmessig å få reglene på plass så snart som mulig, slik at de i størst mulig grad kan få virkning for første halvår av 2003.

Departementet foreslår altså en endring av aksjeloven og allmennaksjeloven § 12-2 annet ledd, slik at det åpnes for at beregningen av selskapets egenkapital kan baseres på en mellombalanse. Dette kan gjøres fra årsskiftet og frem til det er fastsatt årsregnskap for det forrige regnskapsåret. Når årsregnskapet for forrige regnskapsår først er fastsatt, skal beregningen skje på grunnlag av årsregnskapet. Det foreslås at mellombalansen skal være utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap, og at balansedagen ikke kan ligge lenger tilbake i tid enn seks måneder før dagen for generalforsamlingens beslutning. Endringen av § 12-2 annet ledd får betydning også for fisjon.

Allmennaksjeloven § 13-8 første ledd nr. 3 første punktum er noe uklart formulert når det gjelder spørsmålet om for hvilket tidsrom det er et krav om utarbeidelse av mellombalanser etter bestemmelsen. Departementet foreslår derfor en justering av ordlyden i bestemmelsen, slik at det etter § 13-8 første ledd nr. 3, jf. § 14-4 tredje ledd, kommer klart frem at det skal utarbeides mellombalanser også etter årsskiftet, hvis fusjonsplanen eller fisjonsplanen undertegnes før det er fastsatt årsregnskap for siste regnskapsår.

1.7 Pant i aksjer

Aksjeloven har regler om pantsettelse av aksjer. Aksjer kan pantsettes når noe annet ikke er fastsatt i vedtektene. Allmennaksjeloven har ikke noen bestemmelse som tilsvarer aksjeloven § 4-8 første ledd. Dette skaper en viss tolkningstvil. Det er på det rene at aksjer i et allmennaksjeselskap kan pantsettes. Om det i vedtektene til et allmennaksjeselskap kan fastsettes at selskapets aksjer ikke kan pantsettes, virker imidlertid mer uklart.

I høringsbrevet ble det foreslått at aksjene kan pantsettes også for allmennaksjeselskaper, med mindre noe annet er fastsatt i vedtektene. Videre ble det i høringsbrevet foreslått en endring av panteloven § 1-6 annet ledd første punktum, slik at aksjer kommer med i oppregningen over typer eiendeler som omfattes av bestemmelsen.

Flere høringsinstanser støtter de foreslåtte endringene vedrørende pant i aksjer, mens en instans går imot forslaget om at allmennaksjeselskaper skal kunne begrense pantsettelsesadgangen i vedtektene.

Departementet foreslår at allmennaksjeloven endres innholdsmessig slik det var foreslått i høringsbrevet. Departementet foreslår også en omformulering av aksjeloven § 4-8 første ledd annet punktum i

overensstemmelse med høringsbrevets forslag. Departementet har i allmennaksjeloven valgt en noe annen lovteknisk løsning for reguleringen av pant i aksjer enn det som var foreslått i høringsbrevet. Departementet foreslår at bestemmelsen tas inn som en ny § 4-15a i avsnitt V, som på denne måten utvides til å gjelde både adgangen til å omsette aksjer og adgangen til å pantsette aksjer. Departementet foreslår også en endring av allmennaksjeloven § 4-4 annet ledd nr. 7 og § 4-13 tredje ledd annet punktum, som følge av bestemmelsen om at det er adgang til å begrense pantsettelsesadgangen i vedtektene. Videre foreslås det en endring av panteloven § 1-6, slik det var forslag om i høringsbrevet.

1.8 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslagene i proposisjonen er av privatrettslig art, og skulle ikke ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

2. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Gunn Karin Gjøl, Anne Hellen Rui og Knut Storberget, fra Høyre, lederen Trond Helleland, Carsten Dybevig og Linda Cathrine Hofstad, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og André Kvakkestad, fra Kristelig Folkeparti, Einar Holstad og Finn Kristian Marthinsen, og fra Sosialistisk Venstreparti, Inga Marte Thorkildsen, ser betydningen av også å tilpasse aksjelovgivningen til de behov som gjør seg gjeldende i internasjonale sammenhenger. Komiteen støtter at det bør gis mulighet for konsernkontoordninger, og at et eventuelt ansvar for at norsk lov følges legges på styrene i de norske selskapene.

Komiteen ser behovet for forenklinger der det skal foretas fusjon mellom morselskap og heleid datterselskap. Komiteen mener den foreslåtte forenkling også ivaretar behovet aksjonærene har for å kunne vurdere de relevante forhold i forbindelse med fusjonen.

Komiteen støtter Regjeringens forslag til presisering av at aksjer kan pantsettes der annet ikke er fastsatt i selskapets vedtekter. Komiteen har merket seg Norges Fondsmeglerforbunds uttalelse der det vises til at det å kunne vedtektsfeste panteforbud vil kunne være u hensiktsmessig for børsnoterte selskaper. Komiteen mener en slik vedtektsklausul vil være synbar for alle interesserte parter. På den bakgrunn ønsker komiteen å åpne for at panteforbud kan vedtektsfestes også for allmennaksjeselskaper. I den utstrekning dette skaper problemer for omsetningen av enkelte selskapers aksjer, kan dette

eventuelt bli et spørsmål i forbindelse med børsforskriften.

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i aksjelovgivningen m.m.

I

I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant skal § 1-6 annet ledd første punktum lyde:

Den som har pant i verdipapirer, finansielle instrumenter registrert i et verdipapirregister, innløsningspapirer, *aksjer* eller enkle pengekrav, kan kreve og motta renter, utbytte og avdrag som forfaller mens panteretten består.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-4 annet ledd første punktum skal lyde:

Følgende regler om datterselskap gjelder også for datterselskap med utenlandsk morselskap: § 4-26, § 6-16 første ledd, § 8-7 første, annet og fjerde ledd, §§ 8-8 til 8-10, § 9-1 første ledd og § 9-8.

§ 4-8 første ledd annet punktum skal lyde:

Avtalen kan bestemme at utbytte skal utbetales til panthaveren *uten de begrensninger som følger av § 8-3 annet ledd.*

§ 8-7 nytt fjerde ledd skal lyde:

Forbudet i første og annet ledd er ikke til hinder for at et datterselskap deltar i en konsernkontoordning sammen med andre selskaper i konsernet (jf. § 1-4 annet ledd første punktum), dersom midlene på kontiene bare brukes i konsernets virksomhet. Konngen kan i forskrift gi regler om hva som skal anses som en konsernkontoordning.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 12-2 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Før det er fastsatt balanse for siste regnskapsår skal beregningen skje på grunnlag av en mellombalanse, som er utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap, og med en balansedag som ikke ligger lenger tilbake i tid enn seks måneder før dagen for generalforsamlingens beslutning.

Nåværende tredje og fjerde punktum blir nye fjerde og femte punktum.

§ 13-1 annet ledd oppheves.

§ 13-9 annet punktum skal lyde:

Rapporten skal redegjøre for begrunnelsen for forslaget om fusjon og den betydning fusjonen kan få for de ansatte i selskapet.

§ 13-10 skal lyde:

§ 13-10. *Redegjørelse for fusjonsplanen*

(1) Styret i hvert selskap skal sørge for at det utarbeides en redegjørelse for fusjonsplanen. *Bestemmelsene i § 2-6 annet ledd gjelder tilsvarende.*

(2) *Redegjørelsen skal minst angi:*

1. *hvilke fremgangsmåter som er brukt ved fastsettelsen av vederlaget til aksjeeierne i det overdragende selskapet og om fremgangsmåtene har vært hensiktsmessige. Er flere fremgangsmåter brukt, skal aksjeverdien ved hver beregningsmåte og hvilken betydning hver av dem har hatt for vederlaget opplyses;*
2. *en omtale av særlige vanskeligheter ved fastsettelsen av vederlaget;*
3. *om vederlaget til aksjeeierne er rimelig og saklig begrunnet.*

(3) *Redegjørelsen for det overtakende selskapet skal også fylle kravene som følger av § 2-6 første ledd eller § 10-2 tredje ledd, likevel slik at revisors påtegning, jf. § 10-2 tredje ledd annet punktum, tidligst skal være datert åtte uker før generalforsamlingens beslutning.*

§ 13-23 annet ledd nr. 3 skal lyde:

3. Senest en måned før styrets beslutning i morselskapet skal hver aksjeeier i dette selskapet sendes fusjonsplanen, jf. nr. 1. *Det samme gjelder siste årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for de selskapene som deltar i fusjonen. Dokumenter som nevnt i annet punktum kan i stedet legges ut til ettersyn for aksjeeierne på morselskapets forretningskontor. Aksjeeierne skal i så fall innen fristen etter første punktum underrettes om at dokumentene er tilgjengelige på denne måten ved skriftlig henvendelse til hver enkelt aksjeeier. I underretningen skal aksjeeierne gjøres oppmerksom på at de kan kreve å få tilsendt dokumentene vederlagsfritt.*

III

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-4 annet ledd første punktum skal lyde:

Følgende regler om datterselskap gjelder også for datterselskap med utenlandsk morselskap: § 4-25,

§ 6-16 første ledd, § 8-7 første, annet og fjerde ledd, §§ 8-8 til 8-10, § 9-1 første ledd og § 9-8.

§ 4-4 annet ledd nr. 7 skal lyde:

7. om *retten til å omsette eller pantsette aksjer* er innskrenket ved vedtektsbestemmelse;

§ 4-13 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Begrensning i retten til å omsette eller pantsette aksjer som ikke er registrert, kan likevel bare gjøres gjeldende mot erververen dersom:

1. *erververen kjente eller burde ha kjent til begrensningen da ervervet ble registrert, eller*
2. *unnlatt registrering skyldes feil i et verdipapirregister.*

Overskriften til avsnitt V i kapittel 4 skal lyde:

V. Adgangen til å omsette og pantsette aksjer

Ny § 4-15 a skal lyde:

§ 4-15 a *Pantsettelse av aksjer*

Aksjer kan pantsettes når annet ikke er fastsatt i vedtektene. Pant i aksjer får rettsvern etter reglene i verdipapirregisterloven. Avtalen kan bestemme at utbytte skal utbetales til panthaveren uten de begrensninger som følger av § 8-3 annet ledd.

§ 8-7 nytt fjerde ledd skal lyde:

Forbudet i første og annet ledd er ikke til hinder for at et datterselskap deltar i en konsernkontoordning sammen med andre selskaper i konsernet (jf. § 1-4 annet ledd første punktum), dersom midlene på kontiene bare brukes i konsernets virksomhet. Konsernen kan i forskrift gi regler om hva som skal anses som en konsernkontoordning.

Nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd.

§ 12-2 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Før det er fastsatt balanse for siste regnskapsår skal beregningen skje på grunnlag av en mellombalanse, som er utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap, og med en balansedag som ikke ligger lenger tilbake i tid enn seks måneder før dagen for generalforsamlingens beslutning.

Nåværende tredje og fjerde punktum blir nye fjerde og femte punktum.

§ 13-1 annet ledd oppheves.

§ 13-8 første ledd nr. 3 første punktum skal lyde:

3. *mellombalanser for de deltakende selskaper, dersom planen undertegnes mer enn seks måneder*

etter balansedagen for det senest fastsatte årsregnskapet.

at de kan kreve å få tilsendt dokumentene vederlagsfritt.

§ 13-24 annet ledd nr. 3 nytt annet til fjerde punktum skal lyde:

Dokumenter som nevnt i bokstavene b og c kan i stedet legges ut til ettersyn for aksjeeierne på morselskapets forretningskontor. Aksjeeierne skal i så fall innen fristen etter første punktum underrettes om at dokumentene er tilgjengelige på denne måten ved skriftlig henvendelse til hver enkelt aksjeeier. I underretningen skal aksjeeierne gjøres oppmerksom på

IV

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.

En fusjon som er besluttet i ett av de selskaper som deltar i fusjonen før endringen av aksjeloven §§ 13-9 og 13-10 trer i kraft, kan gjennomføres etter de regler som gjaldt tidligere.

Oslo, i justiskomiteen, den 18. mars 2003

Trond Helleland
leder

André Kvakkestad
ordfører

Jan Arild Ellingsen
sekretær